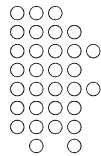

Dôsledky nepoloženia prejudiciálnej otázky podľa ustanovenia čl. 267 tretieho odseku Zmluvy o fungovaní EÚ

Doc. JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, PhD.

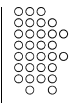
vedúci Ústavu medzinárodného a európskeho práva,
Fakulta práva, Paneurópska vysoká škola

1

• Dôsledky nepoloženia prejudiciálnej otázky podľa ustanovenia čl. 267 tretieho odseku Zmluvy o fungovaní EÚ

- účel prejudiciálneho konania
- povinnosť podať prejudiciálnu otázku (kto, kedy a ako)
- obrana voči podaniu aj nepodaniu prejud. otázky

2

Účel prejudiciálneho konania

- úniový vs. vnútroštátny pohľad
- pohľad slovenského sudcu
- konanie o prejudiciálnej otázke v niektorých prípadoch vážne narušuje vnútroštátnu súdnu hierarchiu, nakoľko umožňuje ktorémukolvek súdu obrátiť sa na Súdny dvor s akýmkoľvek najmä výkladovým problémom práva Únie, na ktorý môže mať súd vyššieho stupňa odlišný názor. Výsledok samotného konania tak môže viesť k neželanému vzájomnému súboju vnútroštátnych súdnych inšancií.
- kritizovaná judikatúra Súdneho dvora Rheinmühlen I., Elchimov

3

Povinnosť podať prejudiciálnu otázku (kto - kedy - ako)

• PRÁVNÝ ZÁKLAD

- čl. 267 (3) ZFEÚ:

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu podľa vnútroštátneho práva nie je prípustný opravný prostriedok, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

4

Povinnosť podať prejudiciálnu otázku (kto)

• pojem „vnútroštátny súdny orgán“

- orgán zriadený zákonom,
- orgán trvalého charakteru,
- orgán nezávislý,
- orgán prijímajúci záväzné rozhodnutia,
- orgán aplikujúci právo,
- prevaha sporového charakteru konania pred orgánom

5

Povinnosť podať prejudiciálnu otázku (kto)

• SÚD proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva

- bežný, spravidla riadny opravný prostriedok, ktorý je prístupný obom stranám sporu a nezávislý na správnom alebo súdnom uvážení
- mimoriadne dovolanie, obnova konania, milosť hlavy štátu, ústavná sťažnosť, žaloba podaná na medzinárodné orgány ochrany ľudských práv, atď.??
- dovolanie?

6

Povinnosť podať prejudiciálnu otázku (kto)

- Dovolanie je „riadny opravný prostriedok“:
  - A) § 238 ods. 1 až 3 OSP, ak je dovolanie podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu:
    - a) ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej;
    - b) v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci; alebo
    - c) ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.
  - B) § 371 ods. 1 písm. i) TP:
...vždy ... obvinený ním môže napadnúť akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená

7

- uznesení z 3.7.2008, IV. ÚS 206/08-50825),

8

Povinnosť podať prejudiciálnu otázku (kto)

• VÝNIMKY

1) Všeobecné

- ak rozhodnutie o prejudiciálnej otázke nie je potrebné pre rozhodnutie veci samej
- Hypotetický spor
- Problematický YNOS

2) Osobitné

- acte éclairé (28 až 30/62, Da Costa, 27.3.1963)
- acte clair (283/81, CILFIT, 6.10.1982)

9

Povinnosť podať prejudiciálnu otázku (kto)

• CILFIT podmienky:

- 1) súd musí porovnať rôzne jazykové znenia únievého ustanovenia;
- 2) súd musí dbať na osobitosti terminológie práva Únie;
- 3) musí brať do úvahy kontext, ciele a štádium vývoja únievej právnej úpravy a vykladať dané ustanovenie vo svetle všetkých ustanovení práva Únie.

10

Povinnosť podať prejudiciálnu otázku (kedy)

- súd má za to, že podanie otázky je potrebné pre rozhodnutie veci samej
- len počas konania, ktoré pred súdom prebieha (C-422 až 424/93, Erasun, 15.6.1995)
- existuje možnosť, že súd bude môcť zohľadniť prejudiciálny rozsudok pri vydávaní rozhodnutia v tomto konaní

11

Povinnosť podať prejudiciálnu otázku (ako)

- formu rozhodnutia o podaní prejudiciálnej otázky ZFEÚ neupravuje
- § 167 ods. 1 OSP – uznesením
- § 109 ods. 1 písm. c) – prekážka konania – povinnosť prerušiť konanie
- § 250c ods. 2 OSP (správne súdnictvo) – odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia správneho orgánu
- T.j. – dve/tri rozhodnutia (jedno uznesenie?)
C-165/1 Profitube – jedno uznesenie
C-504/10, Tanoarch – dve uznesenia

12

Obrana voči podaniu prejudiciálnej otázky

- 1) Odvolanie – voči rozhodnutiu podať PO
  - len prvostupňové súdy (§ 201 OSP) a nie správne súdnictvo (§ 246c ods. 1 OSP)
  - CARTESIO, C-210/06
- 2) Odvolanie – voči uzneseniu súdu o prerušení konania z dôvodu PO a uzneseniu o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia správneho orgánu (250c ods. 2 OSP)
- 3) Dovolanie - § 239 ods. 1 písm. b)
- 4) Sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy
  - C-416/10 Križan vs. II.ÚS 128/2011 zo 6.4. 2011

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky – nie meritórne rozhodnutia

- 1) **ODVOLANIE** voči prvostupňovému rozhodnutiu
  - § 202 ods. 3 písm. o) OSP – vylúčenie odvolania z dôvodu predloženia PO
- 2) **DOVOLANIE** proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c)
  - § 239 ods. 1 písm. b) OSP - vylúčené

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky - voči meritórnemu rozhodnutiu

- 1) **ODVOLANIE** - § 205 ods. 2 písm.f) OSP
  - nesprávne právne posúdenie
- 2) **DOVOLANIE** - § 241 ods. 2 písm. c) OSP
  - nesprávne právne posúdenie
  - § 241 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s § 237 písm. g) OSP
  - nesprávne obsadený odvolací súd
  - **NIE – správne súdnictvo**

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky - voči meritórnemu rozhodnutiu

- Ak odvolací – dovolací súd meritórne rozhodnutie zruší – KTO má podať prejudiciálnu otázku?

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky - voči meritórnemu rozhodnutiu

- 3) **SŤAŽNOSŤ** podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy
  - subsidiarita ÚS
  - najskôr dovolanie (II.ÚS 90/05, IV.ÚS 206/80)
  - nález IV. ÚS 108/2010 z 19. októbra 2011 a II.ÚS 129/2010 z 3. novembra 2011
  - **porušenie práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces** (nie vždy...)

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky - voči meritórnemu rozhodnutiu

- 3) **Žaloba o náhradu škody**
  - zásada zodpovednosti členského štátu za škody, ktoré spôsobil jednotlivcom z dôvodu porušenia úniového práva, je súčasťou systému ZFEÚ a tým aj úniového právneho poriadku (C-445/06, Danske Slagterier, 24.3.2009)
  - podmienky rovnaké...až na...“závažné porušenie“
  - Köbler, C-224/01, 30.9.2003
  - Traghetti del Mediterraneo, C-173/03, 13.6.2006,

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky

5) konanie o porušenie povinnosti podľa článku 258 až 260 ZFEÚ voči členskému štátu

- snaha dostať spor mimo členského štátu
- je rozhodnutie ústavne nezávislého súdu pričítateľné podľa práva EÚ „vláde členského štátu“ ?
- je to férové ?
- kde je príčina ?
  - sú podmienky CILFIT, Da Costa jasné?
  - je právo EÚ zrozumiteľné ?

19

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky

- Nesplnenie povinnosti členského štátu môže byť podľa článku 260 ZFEÚ v zásade konštatované bez ohľadu na orgán tohto členského štátu, ktorého konanie alebo nečinnosť zakladá nesplnenie povinnosti, aj keď ide o ústavne nezávislú inštitúciu (rozsudok z 5. mája 1970, Komisia/Belgicko, 77/69, Zb. s. 237, bod 15)
- Rozsah vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení sa má posudzovať so zohľadnením ich výkladu vnútroštátnymi súdmi (rozsudok z 8. júna 1994, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-382/92, Zb. s. I-2435, bod 36)
- **Komisia proti Taliansku, C-129/00, 9. decembra 2003**
V tejto súvislosti nemožno zohľadňovať izolované súdne rozhodnutia alebo také rozhodnutia, ktoré sú v odlišnom kontexte judikatúry výrazne v menšine, alebo výklad, ktorý najvyšší vnútroštátny súd odmietol. To sa nevzťahuje na súdny výklad vo významnom prípade, ktorý najvyšší súd nezamietol, alebo dokonca potvrdil.

20

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky

- **Komisia proti Španielsku, C-154/08, 12. 11. 2009**
  - porušenie práva EÚ môže vyplývať z jediného rozsudku najvyššieho súdu členského štátu
  - sporná otázka (prelomenie praxe jediným súdnym rozhodnutím z r. 2003) a nepodanie prejudiciálnej otázky podľa čl. 267 (3) ZFEÚ
- **C-507/08 Európska komisia proti Slovenskej republike, 22.12. 2010**
Hlavnou prekážkou ..... vymožitelnosti bolo odmietnutie vyhovieť návrhu na zaplatenie podanému daňovým úradom najskôr Okresným súdom Košice II a následne v odvolaní Krajským súdom v Košiciach vzhľadom na to, že rozhodnutie príslušného súdu zo 14. júla 2004 o potvrdení vyrovnaní nadobudlo právoplatnosť.

21

Obrana voči nepodaniu prejudiciálnej otázky

6) konanie pred ESLP- sťažnosť

- Odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočné (čl. 6 ods. 1 Dohovoru)
- Sťažnosti č. 3989/07 a 38353/07, Ullens de Schooten a Rezabek proti Belgicku
- OSP - nie návrh na účastníka na predloženie PO
- OSP – áno – návrh na prerušenie konania (implicitne PO)

22